

# Energetyka wiatrowa

## Raport TNS Polska dla PSEW



Energetyka wiatrowa

© TNS lipiec 2013

# Spis treści

---

## 1

Podsumowanie 3

---

## 2

Charakterystyka badania 6

---

## 3

Wyniki 11

---



# 1 Podsumowanie

# Podsumowanie

- Zdecydowana większość (78%) mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego widzi potencjał, jaki dla ich regionu może przynieść inwestycja w energetykę wiatrową. Najczęściej wskazywanymi korzyściami, jakie zdaniem respondentów, mogą przynieść inwestycje w energetykę wiatrową, są: korzyści dla środowiska (65%), wzrost dochodów gmin z podatków płaconych przez inwestora (51%) oraz spadek bezrobocia (46%). Z badań wynika, że mieszkańcy gmin z farmami wiatrowymi w porównaniu do ogółu mieszkańców dostrzegają zdecydowanie więcej korzyści związanych z budową elektrowni wiatrowych.
- Blisko połowa mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego słyszała o zagrożeniach związanych z działaniem elektrowni wiatrowych. Trzema najczęściej wymienianymi zagrożeniami były: hałas spowodowany pracą turbin (57%), lokalizacja farm wiatrowych zbyt blisko zabudowań (47%) oraz spadek wartości ziem w okolicy elektrowni (44%).
- Zdecydowana większość respondentów (87%) jest zdania, że elektrownie wiatrowe są dobrym źródłem energii, z tego 39% sądzi, że jest bardzo dobrym.  $\frac{3}{4}$  badanych (75%) zgodziłoby się także, aby na terenie zamieszkiwanej przez nich gminy powstała taka elektrownia.

# Podsumowanie

- Większość respondentów (70%) uważa, że decyzje dotyczące budowy farm wiatrowych powinno zostawiać się gminom, a władze województwa nie powinny odbierać gminom możliwości decydowania o takich sprawach.
- Niezależnie od podziału administracyjnego, spośród osób, które odpowiedziały, że w ich okolicy działają farmy wiatrowe, najczęściej zauważa zmiany w krajobrazie okolicy (68%), w dynamice rozwoju gminy (45%) oraz we wzroście stabilności dostaw prądu (40%). Często deklarowano również, że nastąpiły zmiany w stanie środowiska naturalnego oraz, że odkąd pojawiły się farmy wiatrowe, w okolicy jest słyszalna praca turbin (31%). Niemniej jednak aż 66% badanych twierdzi, że nie słyszy tego typu dźwięków. Raptem 5% osób jest zdania, że farmy wiatrowe mają wpływ na ich zdrowie.
- Zdaniem większości mieszkańców, zarówno z gmin z elektrowniami, jak i bez, dwoma głównymi źródłami energii, w które powinno się inwestować są wiatr (59%) i słońce (56%).
- Jak wynika z badań energetyka wiatrowa cieszy się ogólną aprobatą mieszkańców Warmii i Mazur. Dostrzegają oni więcej korzyści niż zagrożeń płynących z funkcjonowania farm wiatrowych.

## 2 Charakterystyka badania

# Charakterystyka badania

Celem badania realizowanego przez TNS Polska dla Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej (PSEW) było uzyskanie informacji na temat stosunku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego do energetyki wiatrowej. Jednym z ważniejszych założeń badania było zbadanie zróżnicowania stopnia poparcia dla energetyki wiatrowej w zależności od tego, czy mieszka się w gminie z lub bez elektrowni wiatrowych.

Poprzez badanie chcieliśmy:

- dowiedzieć się, jakie są dotychczasowe doświadczenia mieszkańców Warmii i Mazur z energią wiatrową w regionie;
- zdiagnozować charakter (negatywny/pozytywny/neutralny) postaw mieszkańców Warmii i Mazur względem farm wiatrowych, a zwłaszcza ich wpływu na najbliższe otoczenie – na krajobraz, zdrowie mieszkańców, rozwój turystyki, środowisko naturalne, gospodarkę elektroenergetyczną poszczególnych gmin.



---

Energetyka wiatrowa

# Metodologia badania

## Populacja

mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego powyżej 18 roku życia

## Próba

dobór losowo-kwotowy, N=600

## Termin realizacji

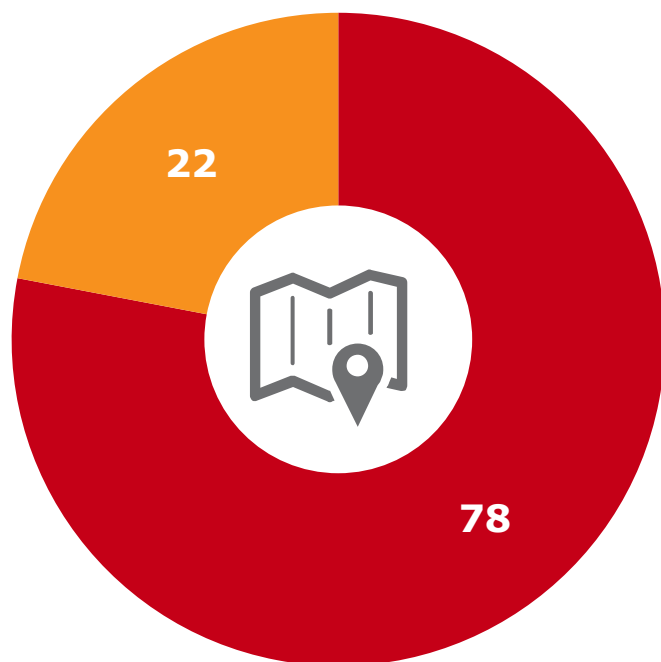
27-30 czerwca 2013 roku

## Technika

wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo (CATI)



# Struktura próby



- mieszkańcy gmin bez farm wiatrowych
- mieszkańcy gmin z farmami wiatrowymi

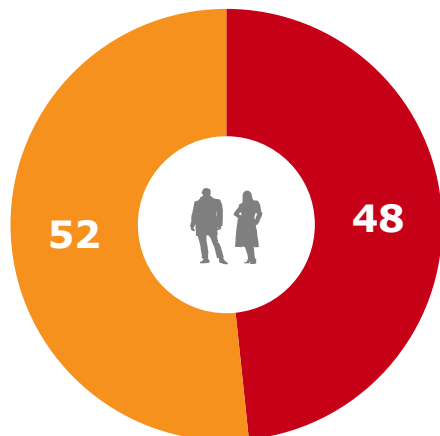
Badanie zostało zrealizowane na próbie 600 mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego. 132 badanych jest mieszkańcami gmin z elektrowniami wiatrowymi, a pozostałe 468 osób żyje w gminach, gdzie nie ma aktualnie takiej infrastruktury.

W dalszej części raportu odpowiedzi respondentów mieszkających w gminach z farmami wiatrowymi oznaczać będziemy nazwą: „gminy z elektrowniami”. Odpowiedzi uzyskane od wszystkich 600 respondentów zostaną oznaczone nazwą: „ogółem”.

Wszystkie prezentowane na wykresach wyniki są przedstawione w wartościach procentowych. Udziały procentowe zaokrąglone są do liczb całkowitych. W efekcie może się zdarzyć, że w pytaniach jednoodpowiedziowych odsetki poszczególnych odpowiedzi nie sumują się do 100%, a do 99% czy 101%.

# Struktura próby

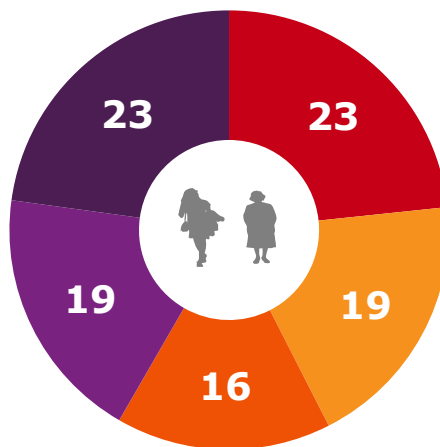
## Płeć



■ mężczyzna

■ kobieta

## Wiek



■ 18-29 lat

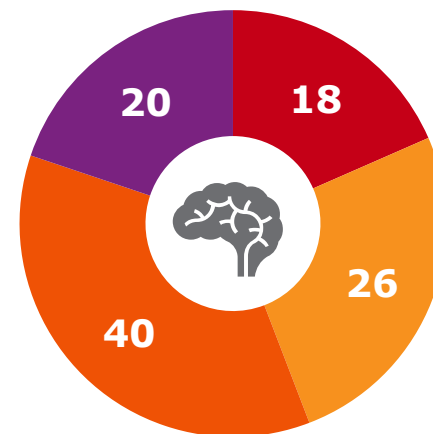
■ 30-39 lat

■ 40-49 lat

■ 50-59 lat

■ 60 lub więcej lat

## Wykształcenie



■ podstawowe/gimnazjum

■ zasadnicze zawodowe

■ średnie/policealne

■ licencjat/wyższe

# 3 Wyniki

# Czy inwestycja w farmy wiatrowe na Warmii i Mazurach mogłaby przynieść dla tego regionu korzyści?



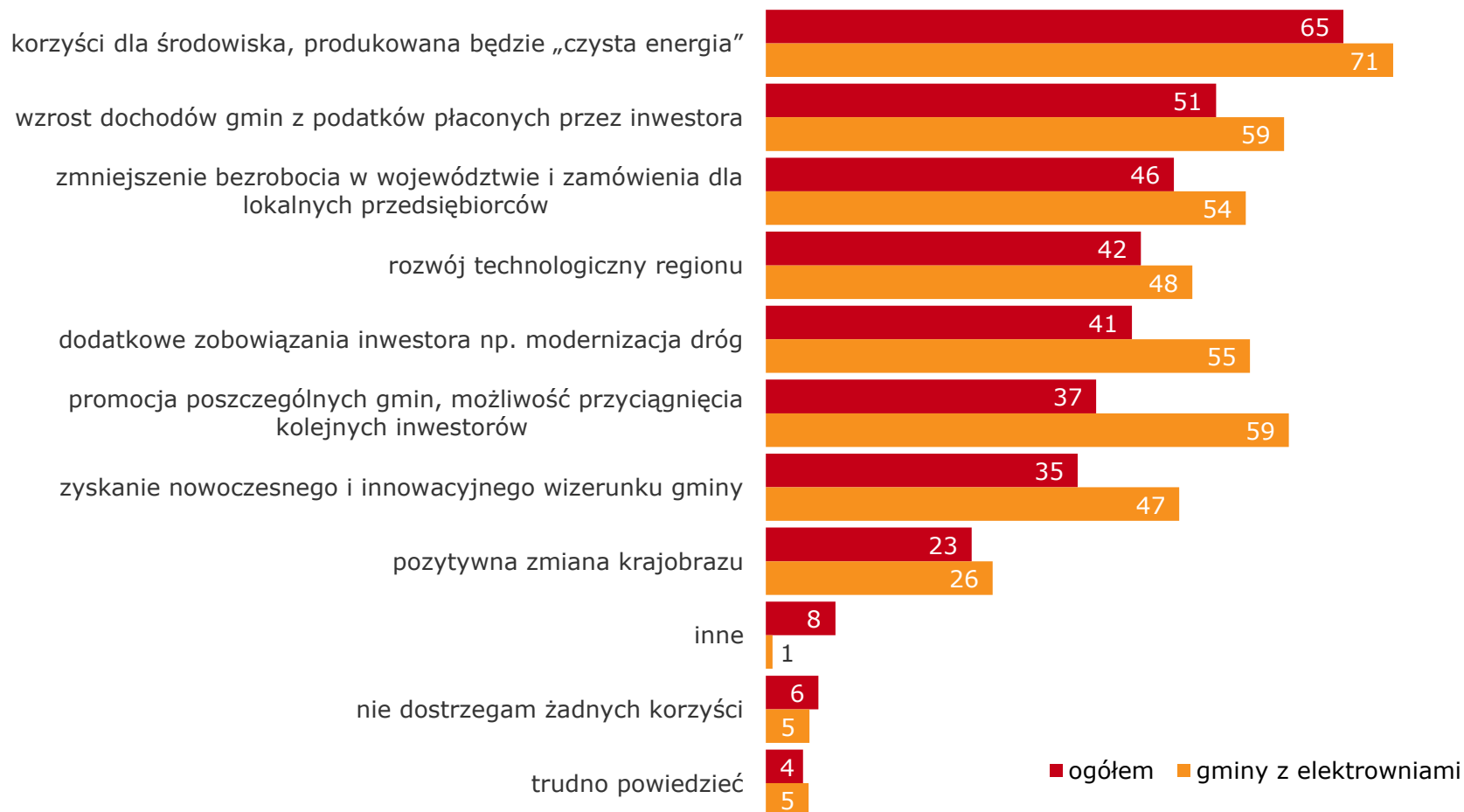
■ zdecydowanie tak ■ raczej tak ■ raczej nie ■ zdecydowanie nie ■ trudno powiedzieć

# Farmy wiatrowe i korzyści dla regionu



- Zdecydowana większość tj. 78% mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego uważa, że inwestycja w farmy wiatrowe mogłaby przynieść korzyści dla regionu. Co trzecia osoba jest w tej opinii zdecydowana (32%). W korzyści wynikające z inwestycji w farmy wiatrowe nie wierzy 14% badanych (8% raczej a 6% zdecydowanie). Co dziesiąty ankietowany (9%) nie ma na ten temat zdania.
- Opinie osób mieszkających w gminach, w których są elektrownie wiatrowe, nie różnią się w sposób istotny od opinii ogółu badanych.

# Jakie korzyści mogą się Pana(i) zdaniem wiązać z budową farm wiatrowych w województwie warmińsko-mazurskim?



# Korzyści, których spodziewają się mieszkańcy



Zdecydowanie najczęściej wskazywanymi korzyściami, jakie mogą przynieść inwestycje w energetykę wiatrową, są korzyści dla środowiska, produkowanie „czystej energii”. Ten rodzaj korzyści wskazało aż 65% wszystkich respondentów.

Kolejną korzyścią, którą wymieniła ponad połowa wszystkich badanych (51%), była kwestia wzrostu dochodów gmin z podatków płaconych przez inwestora.



W dalszej kolejności badani udzielali następujących odpowiedzi:

- zmniejszenie bezrobocia w województwie i zamówienia dla lokalnych przedsiębiorców (46%)
- rozwój technologiczny (42%),
- dodatkowe zobowiązania inwestora (41%),
- promocja poszczególnych gmin, możliwość przyciągnięcia innych inwestorów (37%),
- zyskanie nowoczesnego i innowacyjnego wizerunku gminy (35%).



Spośród konkretnych, wymienionych w badaniu korzyści najrzadziej wspomniano o pozytywnej zmianie krajobrazu. Nadal jednak aspekt ten wymieniło 23% respondentów, a więc więcej niż co piąty.

# Korzyści, których spodziewają się mieszkańcy



Z badań wynika, że mieszkańcy gmin z farmami wiatrowymi w porównaniu do ogółu badanych dostrzegają zdecydowanie więcej korzyści związanych z budową elektrowni wiatrowych. Ponad połowa (52%) z nich wskazała co najmniej 5 korzyści, podczas gdy wśród ogółu analogiczny odsetek wynosi 35%).

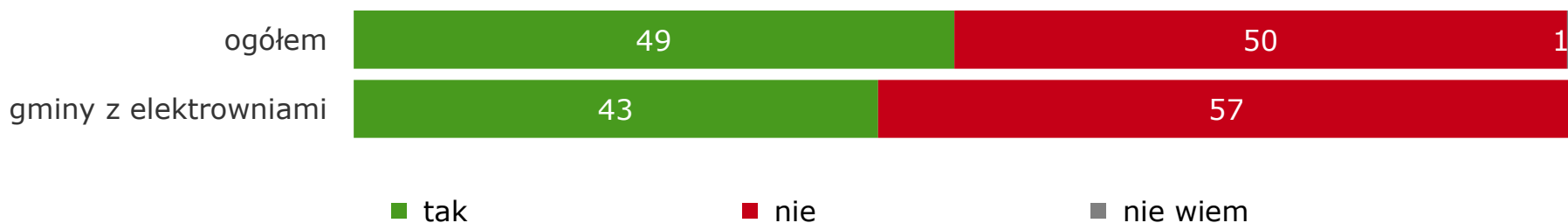
Osoby z gmin z elektrowniami wiatrowymi częściej niż ogół zaznaczały korzyści związane z:

- promocją gminy (59% w porównaniu do 37%),
- dodatkowymi zobowiązaniami inwestora (55% w porównaniu do 41%),
- zyskaniem nowoczesnego i innowacyjnego wizerunku gminy (47% w porównaniu do 35%).



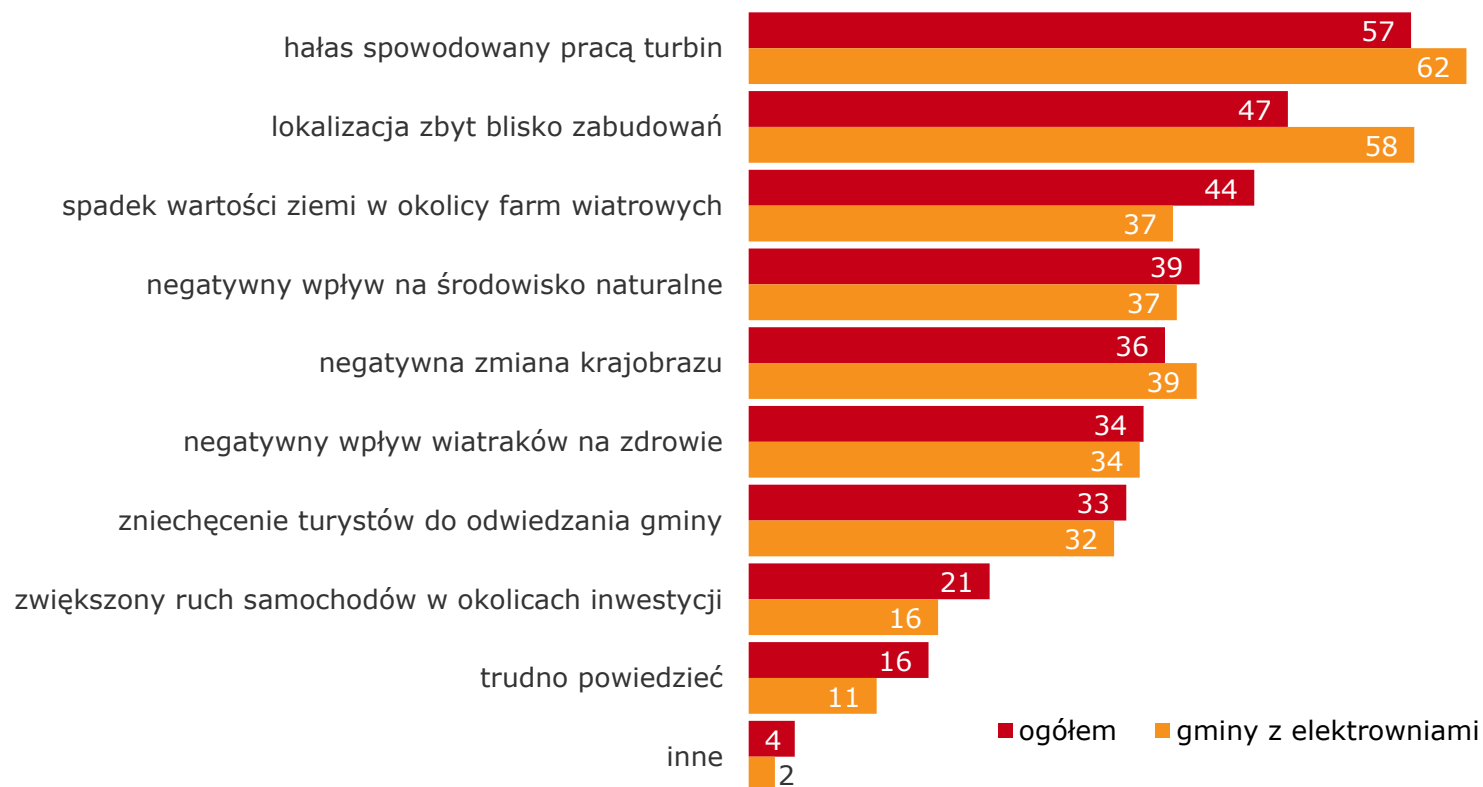


# Czy słyszał(a) Pan(i) o zagrożeniach związanych z działaniem elektrowni wiatrowych?



- Blisko połowa (49%) mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego słyszała o zagrożeniach związanych z działaniem elektrowni wiatrowych. Tyle samo osób o takich zagrożeniach nie słyszało (50%).
- Choć biorący udział w badaniu mieszkańcy gmin z farmami wiatrowymi nieco częściej przyznawali, że nie wiedzą o zagrożeniach (57%), to różnica ta z punktu widzenia statystyki nie jest istotna.

# Czy Pana(i) zdaniem istnieją zagrożenia związane z budową farm wiatrowych? Jeżeli tak, to jakie?



Ogół N= 295, gminy z elektrowniami N= 57

# Możliwe zagrożenia



Badanych, którzy słyszeli o zagrożeniach związanych z elektrowniami wiatrowymi, dopytano o szczegóły. Opinie osób mieszkających w gminach z elektrowniami wiatrowymi nie różnią się od sposobu postrzegania zagrożeń przez ogół badanych.

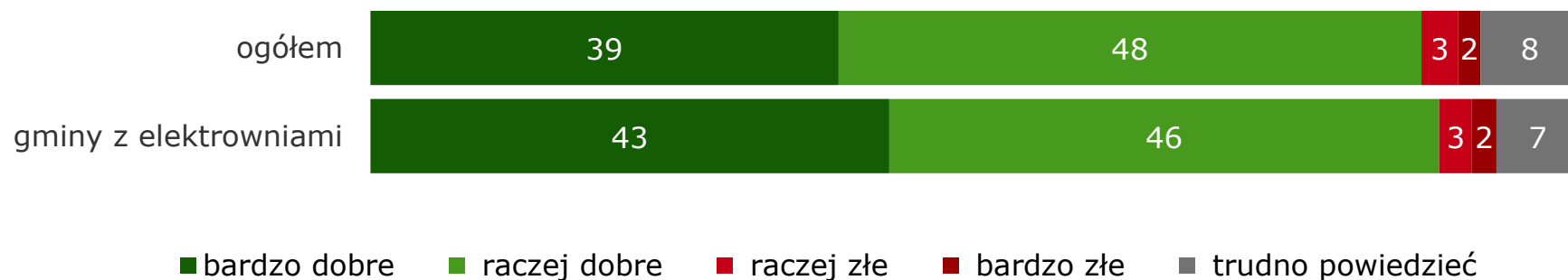
Wśród mieszkańców województwa zdecydowanie najczęściej wymienianym zagrożeniem jest hałas spowodowany pracą turbin. Na jego szkodliwość zwróciło uwagę 57% wszystkich respondentów oraz 62% badanych mieszkających w gminach z elektrowniami wiatrowymi.

Kolejnym zagrożeniem, ważnym dla mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego, jest nadmierna bliskość elektrowni względem zabudowań mieszkalnych. Taki argument podało 47% ogółu mieszkańców województwa i 58% tych, którzy żyją w gminach z elektrowniami.

Spadku wartości ziem w okolicy farm wiatrowych obawia się 44% wszystkich badanych. Ponad 1/3 badanych widzi też takie zagrożenia jak: negatywny wpływ wiatraków na środowisko naturalne (39%) oraz na zdrowiem (34%), negatywna zmiana krajobrazu (36%), zniechęcanie turystów do odwiedzania gmin (33%). Najrzadziej wskazywanym zagrożeniem jest zwiększony ruch samochodów w okolicach inwestycji. Takiej odpowiedzi udzieliło 21% ogółu respondentów.

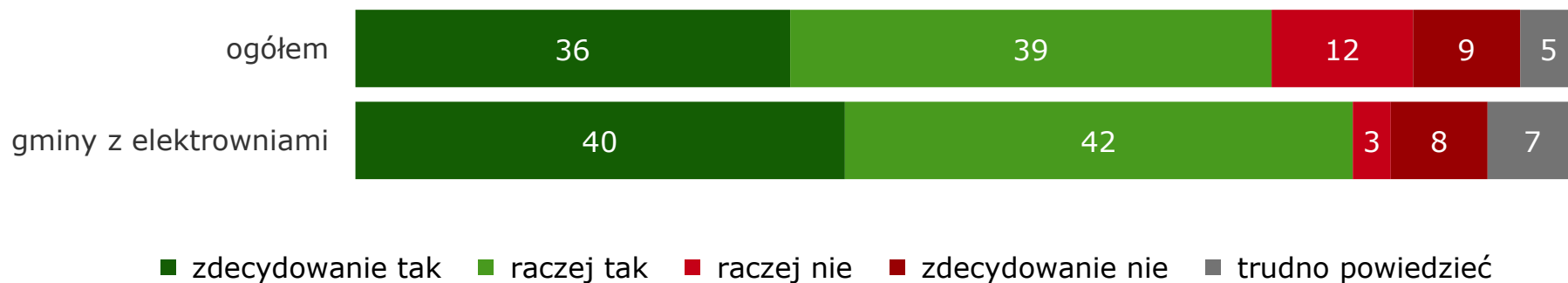
Spośród osób, które odpowiadały na pytanie, 16% nie potrafiło udzielić konkretnej odpowiedzi, a 4% uznało, że istnieją jeszcze inne zagrożenia niż te wymienione w ankiecie.

# Czy farmy wiatrowe, czyli wiatraki produkujące prąd, to dobre źródło energii?



- Zdecydowana większość respondentów (87%) jest zdania, że elektrownie wiatrowe są dobrym źródłem energii, z tego 39%, że bardzo dobrym. Podobnie uważają mieszkańcy gmin, gdzie funkcjonują już farmy wiatrowe.
- Odsetek sceptyków jest w obu grupach taki sam i wynosi 5%.
- 8% wszystkich badanych uważa, że trudno powiedzieć, czy wiatraki produkujące prąd są dobrym źródłem energii.

# Czy zgodziłby(aby) się Pan(i), aby na terenie Pana(i) gminy powstała farma wiatrowa?



# Farmy wiatrakowe w mojej gminie



- 75% mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego zgodziłoby się, aby na terenie zamieszkiwanej przez nich gminy powstała farma wiatrowa. Zdecydowanie częściej deklarowali swoją zgodę na taką inwestycję mieszkańcy gmin, w których istnieją już elektrownie wiatrowe (82%). Odsetek zdecydowanych entuzjastów jest nieco mniejszy (o 2-3%) w stosunku do osób, które raczej zgodziłyby się na powstanie farm wiatrowych w ich gminie.

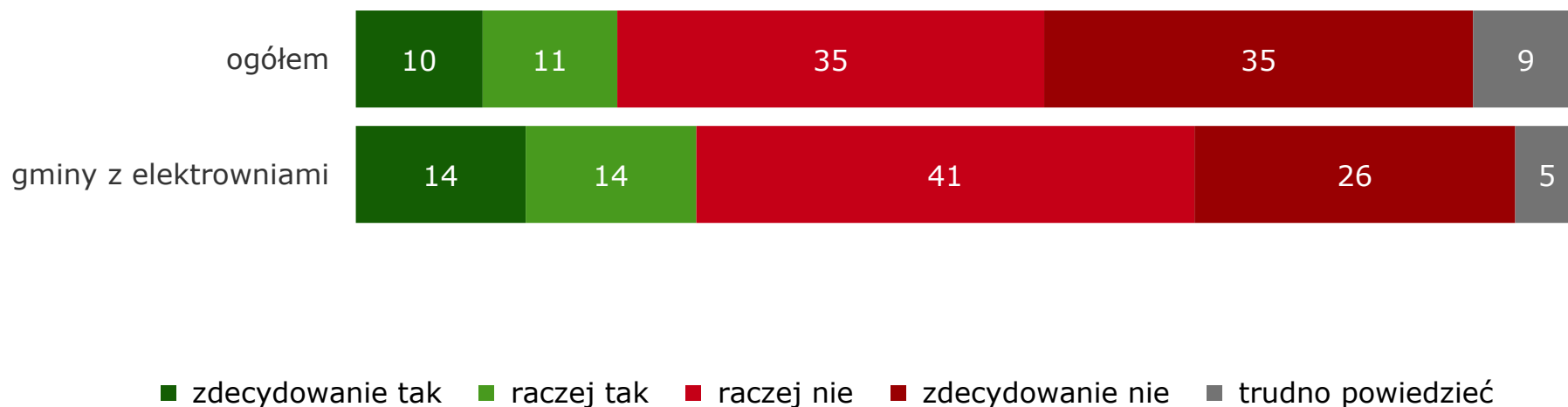


- 21% wszystkich badanych nie chciałoby, aby w zamieszkiwanej przez nich gminie zbudowano elektrownie wiatrowe. 9% z nich zdecydowanie nie zgodziłoby się na tego typu inwestycję a 12% „raczej nie”. Wśród osób, które są mieszkańcami gmin z elektrowniami, jest mniej przeciwników budowy farm wiatrowych – nie zgadza się na to co dziewiąty (11%) z nich.

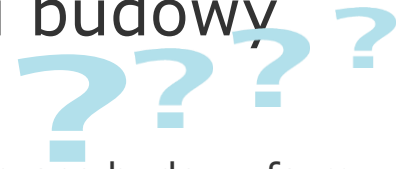


- 5% wszystkich respondentów nie ma jeszcze jednoznacznego zdania na ten temat i odpowiada, że trudno jest im powiedzieć, czy zgodziliby się na budowę farm wiatrowych w swojej gminie, czy też nie. Nieco więcej niezdecydowanych jest wśród osób, które zamieszkują gminy, w których funkcjonują obecnie elektrownie wiatrowe.

# Czy Pana(i) zadaniem władze województwa powinny odebrać gminom możliwość podejmowania decyzji w kwestii budowy farm wiatrowych?



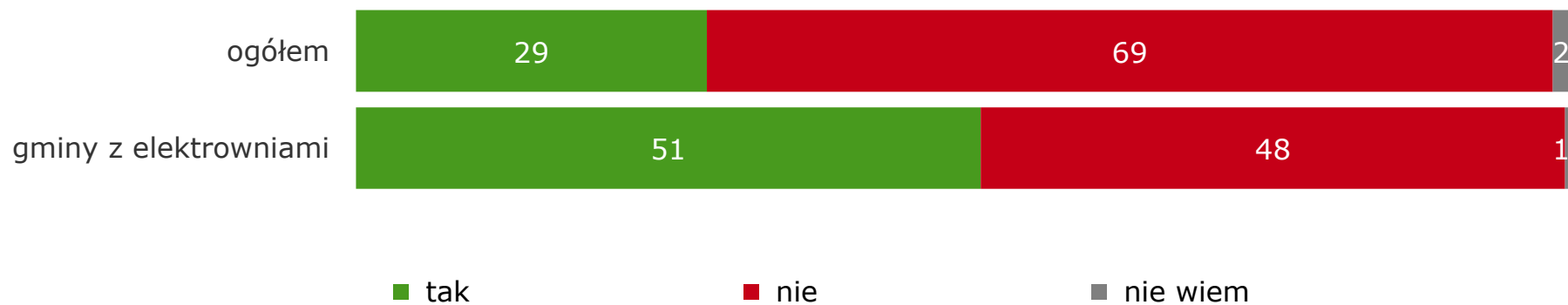
# Czy władze województwa powinny odebrać gminom możliwość podejmowania decyzji w kwestii budowy farm wiatrowych?



- Zdecydowana większość respondentów (70%) uważa, że decyzje dotyczące budowy farm wiatrowych powinny się zostawiać gminom, a władze województwa nie powinny odbierać im możliwości decydowania o takich sprawach.
- 28% osób z gmin, w których znajdują się elektrownie, opowiada się za odebraniem gminom możliwości podejmowania decyzji w kwestii budowy farm.
- 67% badanych z tych gmin twierdzi natomiast, że władze województwa raczej nie powinny odbierać możliwości podejmowania decyzji w sprawach budowania farm gminom. Przy czym zdecydowany sprzeciw wyraża 26% badanych z gmin z elektrowniami.
- Wyniki dla ogół mieszkańców i mieszkańców gmin z elektrowniami wiatrowymi nie różnią się w sposób istotny. Jediną wyraźną różnicą (9 punktów procentowych) pomiędzy obiema grupami jest odsetek odpowiedzi „zdecydowanie nie”. A zatem osoby mieszkające bezpośrednio na terenach z farmami wiatrowymi, również uważają, że to gminy powinny decydować o budowaniu farm.



# Czy w Pana(i) okolicy działają już farmy wiatrowe?

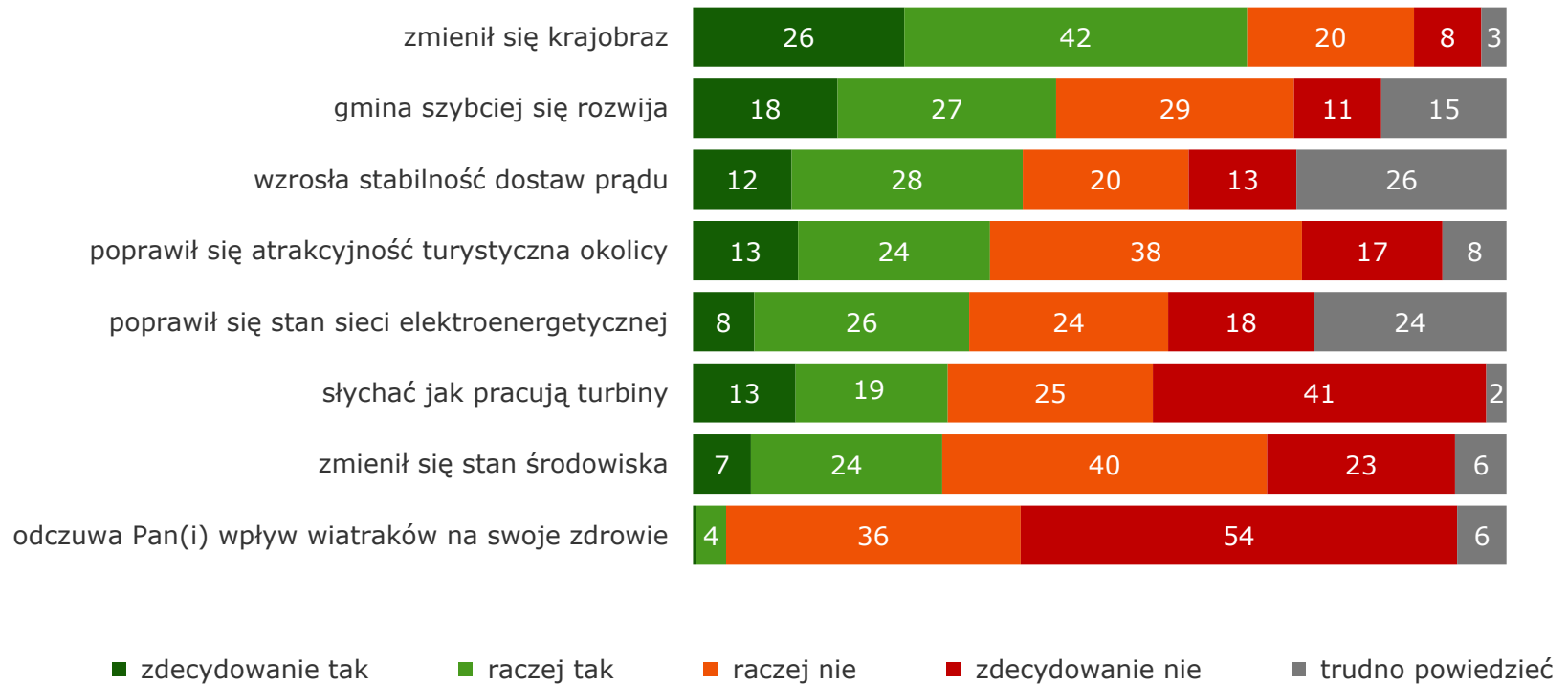


# Działanie farm wiatrowych

- Spośród wszystkich badanych 29% deklaruje, że w ich okolicy działa farma wiatrowa. Jedynie 2% ogółu mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego nie umie jednoznacznie stwierdzić, czy w ich okolicy działają już farmy wiatrowe.
- Jak wynika z przeprowadzonych badań wśród osób z gmin, w których znajdują się elektrownie, 51% zauważa istnienie farm wiatrowych w swojej okolicy. Natomiast zbliżony odsetek osób, czyli 48%, twierdzi, że w ich okolicy nie działają tego typu farmy.
- Co ciekawe, wśród osób, które dostrzegają obecność farm w swojej okolicy, niski jest odsetek osób starszych (50 lat i więcej). Osoby takie częściej deklarowały, że w okolicy nie działają elektrownie wiatrowe, co może wynikać z braku świadomości istnienia takich farm w pobliżu ich miejsca zamieszkania, bądź braku wiedzy z zakresu alternatywnych źródeł energii.



# Czy w związku z istniejącymi w Pana(i) okolicy farmami wiatrowymi...?



N=172



Energetyka wiatrowa

© TNS lipiec 2013

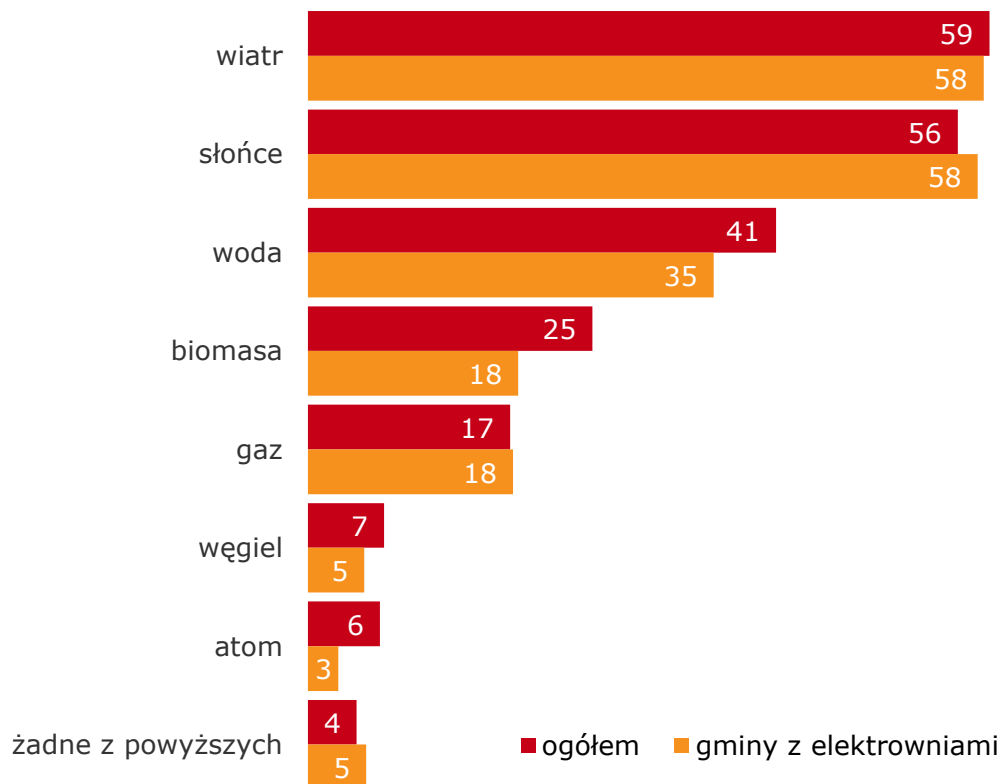
# Zauważane zmiany

- Osoby, które odpowiedziały, że w ich okolicy działają już farmy wiatrowe, zostały zapytane o to, czy w związku z funkcjonującymi elektrowniami wiatrowymi zauważyły różnego rodzaju zmiany. Odpowiedzi na pytanie o zmiany udzieliły zarówno osób mieszkające w gminach z elektrowniami wiatrowymi, jak i te, które choć nie mieszkają w takich gminach, to uważają, że żyją w okolicy farm wiatrowych (być może mieszkają np. na granicy dwóch gmin). Takich osób było 172.
- Najwięcej badanych zauważa zmiany w krajobrazie okolicy (68%), w dynamice rozwoju gminy (45%) oraz we wzroście stabilności dostaw prądu (40%).
- Prawie co trzeci respondent zauważa poprawę atrakcyjności turystycznej okolicy (37%), a także poprawę stanu sieci energetycznej (34%). Jednakże więcej osób deklaruje, że nie zauważa żadnych zmian we wspomnianych aspektach (odpowiednio 55% i 42%).

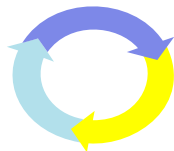
# Zauważane zmiany

- Tak samo często badani stwierdzają, że nastąpiły zmiany w stanie środowiska naturalnego oraz, że odkąd pojawiły się farmy wiatrakowe, to w okolicy jest słyszalna praca turbin (po 31%). Niemniej jednak aż 41% badanych twierdzi, że zdecydowanie nie słyszy pracy turbin, a 25% raczej ich nie słyszy.
- Jedynie 4% badanych jest w stanie stwierdzić, że odczuwa wpływ działania farm wiatrowych na swoje zdrowie. Ponad połowa (54%) respondentów zdecydowanie nie zauważa tego typu oddziaływania, a dalsze 36% „raczej nie”.
- Najwięcej wątpliwości wzbudziły kwestie związane z poprawą stanu sieci elektroenergetycznej oraz ze wzrostem stabilności dostaw prądu. Prawie co czwarty respondent nie miał wyrobionego zdania na te tematy.

# W jakie Pana(i) zdaniem źródła energii powinny się inwestować w regionie?



# Źródła energii w jakie powinno się inwestować według mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego



- Zdaniem większości mieszkańców, zarówno z gmin z elektrowniami, jak i bez, dwoma głównymi źródłami energii, w które powinno się inwestować są wiatr i słońce. Te źródła wskazało odpowiednio 59% i 56% badanych. Rozkład odpowiedzi wśród osób mieszkających w gminach z farmami wiatrowymi jest bardzo podobny (po 58%).
- Trzecim najczęściej wskazywanym przez ogół mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego źródłem energii była woda (41%). Osoby z obszarów z farmami wiatrowymi wskazywały to źródło energii nieco rzadziej (35%).
- Atom (6%) i węgiel (7%) były wskazywane najrzadziej spośród możliwych odpowiedzi.
- Nie ma znaczących różnic między deklaracjami ogółu mieszkańców Warmii i Mazur a deklaracjami osób mieszkających w gminach z farmami wiatrowymi. Z badań wynika, że energetyka wiatrowa cieszy się w obu tych grupach dużą aprobatą i można podejrzewać, że takie elektrownie nie przeszkadzają mieszkańcom regionów, w których już funkcjonują.